

धोरण : ७

संस्कृत

पुनरावर्तनम् – २

પ્રશ્ન 1. નીચે આપેલા ગીતના અંતરાનું સ્વતંત્ર તથા સમૂહગાન કરો.

ચટક, ચટક, રે ચટક!

ચિવ્, ચિવ્ કૂજસિ ત્વં વિહગ ॥

નીડે નિવસસિ સુખેન ડયસે

ખાદસિ ફલાનિ મધુરાણિ ॥

વિહરસિ વિમલે વિપુલે ગગને

નાસ્તિ જનઃ ખલુ વારયિતા ॥

પ્રશ્ન 2. નીચે આપેલા ગીતના અંતરાની પૂર્તતા કરો.

□ માતાપિતરાવિહ મમ ન સ્તઃ બહુધાન્યમ્ ।।

➤ માતાપિતરાવિહ મમ ન સ્તઃ

एकाकी खलु खिन्नोऽहम्।

एहि समीपं चि, चि मित्र!

ददामि तुभ्यं बहुधान्यम् ।।

□ चणकं स्वीकुरु पिब रे नीरं तव भाषाम् ॥

➤ चणकं स्वीकुरु पिब रे नीरं

त्वं पुनरपि रट चि, चि चियूँ ।

तोषय मां कुरु मधुरालापं ।

पाठय मामपि तव भाषाम् ॥

પ્રશ્ન ૩. વિસર્ગ, અનુનાસિક, હલન્ટનું ધ્યાન રાખી આદર્શ વાચન કરો.

➤ શૃગાલઃ વદતિ, “ભવાન્ કઃ ? કિમર્થં રોદિતિ ?”

સમસ્યાં જ્ઞાત્વા અતિ કરુણતયા સઃ વદતિ,

“ચિન્તા માસ્તુ” અહં માતુઃ સમીપં નેષ્યામિ । મયા સહ
ચલતુ । સા મમ પરિચિતા અસ્તિ ।”

પ્રશ્ન 4. નીચે આપેલ સંખ્યાને વાંચો અને ખાલી જગ્યામાં સંખ્યા લખી
મુખવાચન કરો.

एकविंशतिः

૨૧

एकत्रिंशत्

૩૧

एकचत्वारिंशत्

૪૧

त्रयोविंशतिः

૨૩

पञ्चदश

૧૫

चतुर्विंशतिः

૨૪

द्वाविंशतिः

૨૨

चतुर्दश

૧૪

सप्तदश

૧૭

नवत्रिंशत्

३९

अष्टात्रिंशत्

३८

चतुश्चत्वारिंशत्

४४

पञ्चाशत्

५०

नवविंशतिः

२९

अष्टादश

१८

પ્રશ્ન 5. નીચે આપેલા સંસ્કૃત શબ્દોને અંકો સાથે યોગ્ય રીતે જોડો.

‘અ’

ત્રિંઅશત્

સપ્તત્રિંશત્

ત્રયોવિંશતિઃ

ત્રયોદશ

અકત્રિંશત્

ચત્વારિંશત્

‘બ’

૨૩

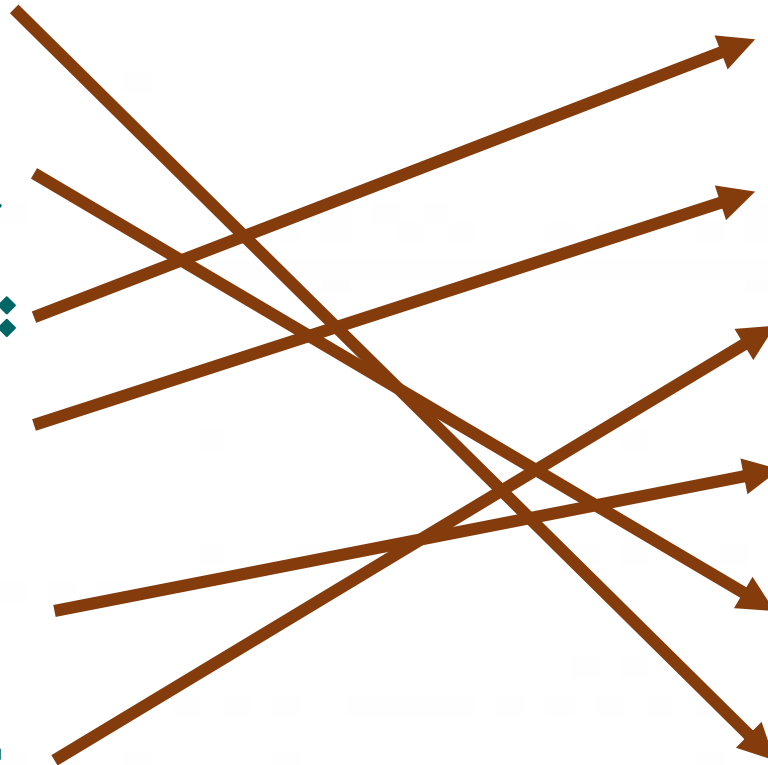
૧૩

૪૦

૩૧

૩૭

૩૦

‘अ’

‘ब’

पञ्चचत्वारिंशत्

१९

नवदश

२०

सप्तविंशतिः

४५

एकविंशतिः

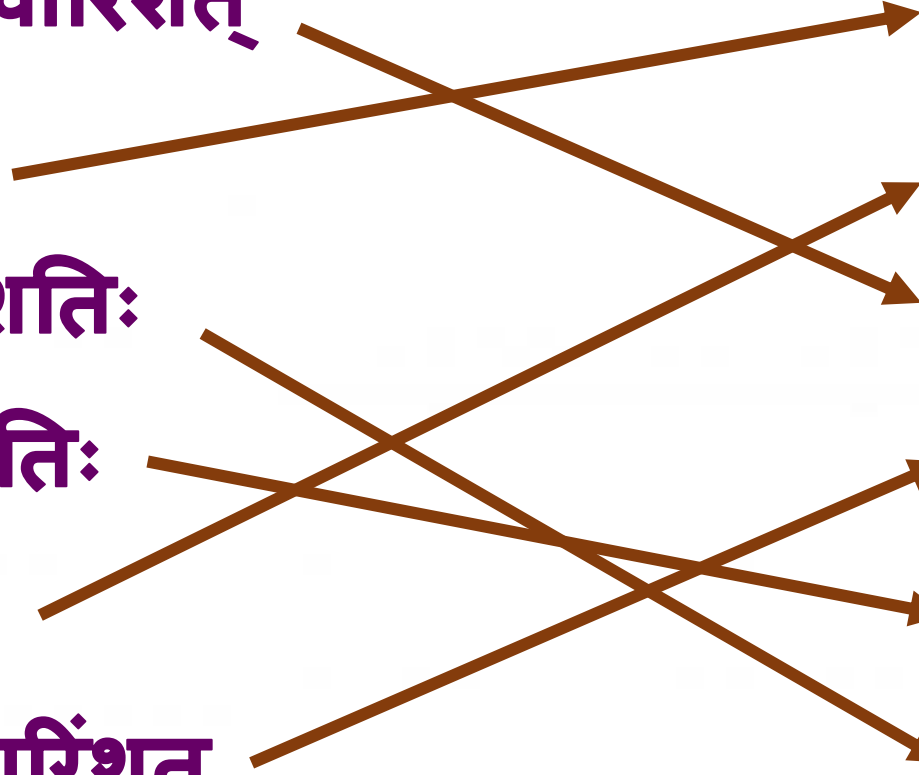
४१

विंशतिः

२१

एकचत्वारिंशत्

२७

**પ્રશ્ન 6. વિશ્વાસઃ નૈવ કર્તવ્યઃ ચિત્રકથાની પપેટ
દ્વારા રજૂઆત કરો.**

**નોંધ : પડદા પાછળ રહી ચિત્રકથાના મુખવાચન
સાથે પપેટ દ્વારા કથાની રજૂઆત કરો.**

પ્રશ્ન 7. સમયની સાથે યોગ્ય ક્રિયાને જોડી વાક્યો રચો.

અ	આ	ઇ
પ્રાતઃ	ષડ્વાદને	પઠામિ
મધ્યાહ્ને	સાર્ધસપ્તવાદને	ઉત્તિષ્ઠામિ
સાયમ્	સપાદ-અષ્ટવાદને	દુગ્ધં પિબામિ
રાત્રૌ	નવવાદને	અભ્યાસં કરોમિ
	પાદોન-એકાદશવાદને	અલ્પાહારં કરોમિ
	દ્વાદશવાદને	ગૃહકાર્યં કરોમિ
	દશવાદને	શયનમ્

➤ (1) प्रातः षड्वादने उत्तिष्ठामि ।

(2) प्रातः सार्धसप्तवादने दुग्धं पिबामि ।

(3) प्रातः सार्धसप्तवादने अल्पाहारं करोमि ।

(4) प्रातः सपाद-अष्टवादने अभ्यासं करोमि ।

(5) रात्रौ नववादने गृहकार्यं करोमि ।

(6) मध्याहने द्वादशवादने अभ्यासं करोमि / पुस्तकं पठामि वा ।

(7) रात्रौ दशवादने शयनम् करोमि ।

પ્રશ્ન ૮. નીચે આપેલા સમય મુજબ ઘડિયાળનું ચિત્ર દોરો અને શબ્દોમાં લખો.

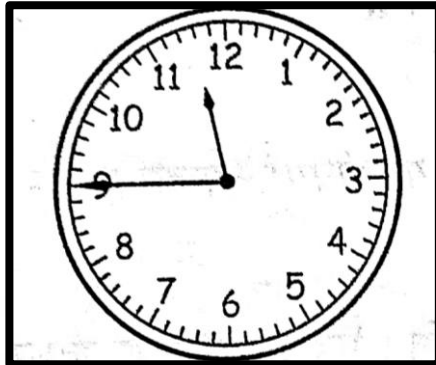
ઉદા :

૭ : ૩૦

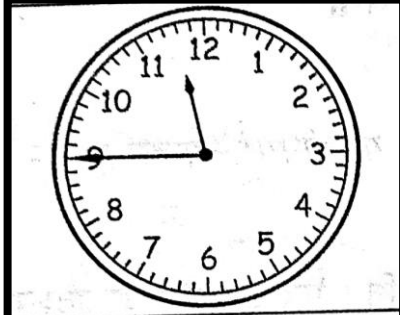
સાર્ધસપ્તવાદનમ્

૯ : ૧૫

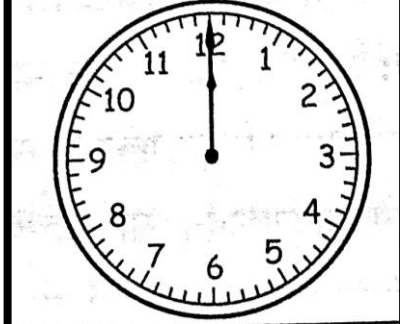

સપાદનવવાદનમ્

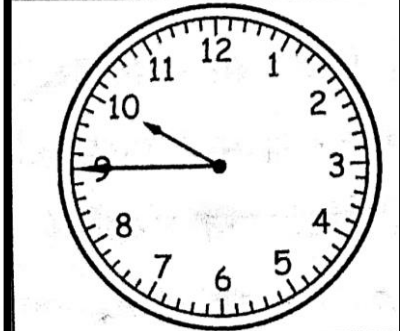
११ : ४५

१२ : ००

९ : ४५

पादोनद्वादशवादनम्

द्वादशवादनम्

पादोनदशवादनम्

પ્રશ્ન 9. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં આપો.

(1) એકદા શૃગાલઃ કુત્ર ગચ્છતિ?

➤ એકદા શૃગાલઃ વનં ગચ્છતિ ।

(2) શૃગાલઃ કિમર્થમ્ અત્ર તત્ર અટતિ?

➤ શૃગાલઃ ક્ષુધાશમનાર્થમ્ અત્ર તત્ર અટતિ।

(3) શૃગાલઃ વને કિં પશ્યતિ?

➤ શૃગાલઃ વને દ્રાક્ષાલતામ્ દ્રાક્ષાફલમ્ ચ પશ્યતિ ।

(4) कः वित्तकोषं लुण्ठति?

➤ द्वौ चोरौ वित्तकोषं लुण्ठतः। अथवा चोरद्वयम् वित्तकोषं लुण्ठति ।

(5) शृगालः किं कथयित्वा पलायनं करोति?

➤ “आम्लं द्राक्षाफलम्!” इति कथयित्वा शृगालः पलायनं करोति ।

પ્રશ્ન 10. અહીં કૌસમાં આપેલાં પદોને તેની નીચે આપેલી ખાલી
જગ્યાઓમાં ઉચિત સ્થળે લખી ફરો પૂરો કરો.

(સાયંકાલે, સપ્તવાદને, ઇચ્છતિ, કરોતિ, ગાન્ધીનગરં, ગચ્છતિ,
નમતિ, આગચ્છતિ, નગરે)

- સુધા અમરાવતીનામ્નિ નગરે વસતિ । એકદા સા
ગૂર્જરપ્રદેશસ્ય દર્શનં કર્તુમ્ ઇચ્છતિ । સા ગૂર્જરપ્રદેશં
ગચ્છતિ । ગાન્ધીનગરં ગૂર્જરપ્રદેશસ્ય મુખ્યનગરમ્ અસ્તિ ।
અતઃ સા ગાન્ધીનગરં ગચ્છતિ । પ્રાતઃ સપ્તવાદને સા

गान्धीमन्दिरं प्रति गच्छति। गान्धीमहात्मानं
भक्तिभावपूर्वकं नमति । तत्र एकघण्टापर्यन्तं
तिष्ठति । ततः सा सचिवालयम् आगच्छति ।
मध्याहने द्वादशवादने सा सचिवमहोदयेन सह
वार्तालापं करोति । तदनन्तरं सा भोजन करोति ।
सायंकाले सप्तवादने सा अमरावतीं गच्छति।

પ્રશ્ન 11. તમારા ગામ કે નગરના કોઈ સ્થળનું
ચિત્ર દોરો અને તેનું નામ સંસ્કૃતમાં
આપો.

Thanks

For watching